

חברה

כתב עת סוציאליסטי
לענייני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

ניליון 38 | נובמבר 2008

“מטרתנו היא להפוך את הפוליטיקה ההמונית לפוליטיקה של הציבור ולשם כך נהיה חייבים לחרוג מעצמנו, ומהמקום הנוח של עוד ועוד כתיבה אידיאולוגית לעבור לעבודה אינטנסיבית בטלפונים ובחוגי בית.”

מתוך: “עת לעשות”, עמ' 22

ראשית

רוחות של שינוי וחוסר ודאות מנשבות בחללו של העולם. בארצות הברית שבה, כדברי שירו של מוריס, מתקיימת “דמוקרטיה שבה הנשיא לעולם אינו שחור, אשה או הומו”, נבחר נשיא שחור אחרי שניהל את מסע הבחירות היקר ביותר בתולדות ארה”ב כשהוא נשען בין השאר על המספר הגדול ביותר של תרומות קטנות מאנשים פרטיים. מצד שני כפי שמראה מני אביב במאמרו שמפורסם כאן נראה כי אי אפשר לתאר את בחירתו של אובמה כמהפכה חברתית המונית שאינה תלויה ברצונם של בעלי ההון.

בחירתו של אובמה קשורה גם בהכרה באחריות המשטר הרפובליקני הניאו-שמרני הקיצוני של שמונה השנים האחרונות למשבר הכלכלי הקשה שפוקד את השווקים הפיננסיים בארה”ב ובעולם כולו. משבר שכבר הספיק להפיל יותר משמונה בנקי השקעות בארה”ב לבדה, לערער לחלוטין את כלכלתה של איסלנד ולגרום לפיטורים המוניים ולהעלמותם של חסכונות ופנסיות ברחבי העולם. ההכרה כי המדיניות הניאו-שמרנית בארה”ב ובחלקים נוספים בעולם היא שהביאה עלינו את המשבר הפיננסי הקשה הזה הביאה לשינוי בטיפסה הכלכלית של הזרם <<

חברה - כתב עת סוציאליסטי לענייני חברה,

כלכלה, פוליטיקה ותרבות

כתב העת יוצא באחריות יסוד - ישראל

סוציאל-דמוקרטית

כתובת למשלוח מאמרים: editor@yesod.net

עורכים: יואב רבין, אסתי קירמאיר, יהון דישון,

אלעד הן

מערכת רחבה: גילי גופר, נמרוד זליגמן, דודי נתן

עזרזר גמ: ענת חולתא, אביתר כפכפי

עיצוב: ליהי קורן | נען

צילומים: ציקי אייזנברג, לשכת העיתונות

הממשלתית: אבי אוחיון, עמוס בן-גרשום;

משה מילנה, ליהי קורן, Flickr; מייקל פאג'רד;

Graciepoo; ג'ו ניומן, קרלו ניקורה; יואב לרמן

דפוס: משכן

‘חברה’ באינטרנט: http://www.yesod.net

עורך האתר: נמרוד זליגמן info@yesod.net

חברה

כתב עת סוציאליסטי
לענייני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

<< המרכזי בעולם (וגם בארצנו) והכריחה אפילו את משטר בוש לנקוט בימיו האחרונים במדיניות קיינסיאנית. עם זאת, כפי שמראה גלעד נתן, עדיין אין זו כלכלה סוציאל-דמוקרטית אלא כלכלה קיינסיאנית לעשירים. האם נצליח להפוך את המשבר הזה להזדמנות ולשנות את האופן שבו מנוהלת הכלכלה שלנו? - שאלה זו עדיין תלויה בנו.

בארץ אנחנו מצויים אחרי הבחירות המקומיות בערים ובמועצות המקומיות שבהן שוב לא נבחרו כמעט נשים ובירושלים הן אפילו נאלצו להאבק על הזכות להציג את תמונתן על כרזות הבחירות. בבחירות המקומיות נחלש מאוד מעמד המפלגות הגדולות לעומת התארגנויות על-אל-מפלגתיות כאשר בולטת ביניהן רשימת "עיר לכולנו" בתל אביב. רשימה זו עוררה עניין ופולמוס לא רק בתחומי תל אביב אלא בארץ כולה, בעיקר בשל השילוב של אנשים וקבוצות ציוניות ולא ציוניות, מחד"ש ועד הליכוד לכדי רשימה אדומה-ירוקה, ובשל ההישגים המרשימים שלה כרשימה הגדולה במועצת תל אביב ושל דב חנין שעמד בראשה שהשיג כ-35 אחוז מקולות הבוחרים בעיר. מן העבר השני בתל אביב וברוב הארץ אחוז ההצבעה למועצות ירד ומהווה נורה אדומה ביחס לאמון הבוחרים במערכת הדמוקרטית.

ומהבחירות שמאחורינו אל הבחירות שלפנינו - אל מערכת הבחירות הכלליות הקרובות מגיע 'מחנה השמאל' במבוכה רבה. הנהגת מפלגת העבודה מתנהגת כמי שויתרה לא רק על השלטון אלא גם על הובלת האופוזיציה כאשר היא משריינת את אותם האנשים שהובילו אותה אל עברי פי פחת ומונעת בכח כניסת כוחות חדשים למפלגה. מרצ מנסה להכניס לתוכה אנשים חדשים וליצור אלטרנטיבה שמאלית חדשה אך נראה כי היא אינה מעמידה אלטרנטיבה סוציאל-דמוקרטית אמיתית אלא עוסקת שוב רק בעניין המדיני, החשוב כשלעצמו, ואינה מציגה חזון חדש.

על-פי מצב הדברים הנראה כיום, רוחות השינוי מאמריקה וההתפכחות המופיעה בעקבות המשבר הכלכלי לא יתנו את אותותיהם כבר

בפברואר השנה, ואנו נעמוד בפני תקופה של ארבע שנים שחונות (ובעצם אולי רק שנתיים). אך 'התקווה' השתמרה לה שנות אלפיים, ותוכל בוודאי להמתין עוד שנתיים. בתקופה זו יש להמשיך ולפעול על-מנת לאחד את המחנה הסוציאל-דמוקרטי החלש והמפוצל, על מנת לרכז ולהגדיל את כוחו. רק כך תוכל המפלגה הסוציאל-דמוקרטית העתידית לפרוץ סוף סוף את מעגל השמאל הקיים כיום, ולהגיע אל ציבור האנשים שירוויחו יותר מכל ממדיניותה. 'חברה' תמשיך להתגייס לשמש במה למהלך מורכב וחשוב זה.

אובמה - השינוי שלא יהיה | עמ' 7